

ENDELIG VOKSEN – MED MOR OG FAR PÅ SIDELINJEN

Om unge, der forlader
barndomshjemmet, og forældrenes roller og følelser
forbindelse med flytningen

Jeg klarede det 100 pct. selv

”Jeg klarede alting selv. Og det er ikke, fordi mine forældre ikke er hjælpsomme, men det lå ikke i tiden, at det var deres ansvar, at jeg skulle flytte hjemmefra. Jeg klarede det 100% selv. Jeg fandt bolig. Jeg kørte selv derhen... Jeg flyttede sammen med en veninde, og vi indrettede sammen, og mine forældre besøgte mig da bagefter, men de var slet ikke en del af den der flytning (griner)”.

(Bodil, mor til Sofie på 21 år)

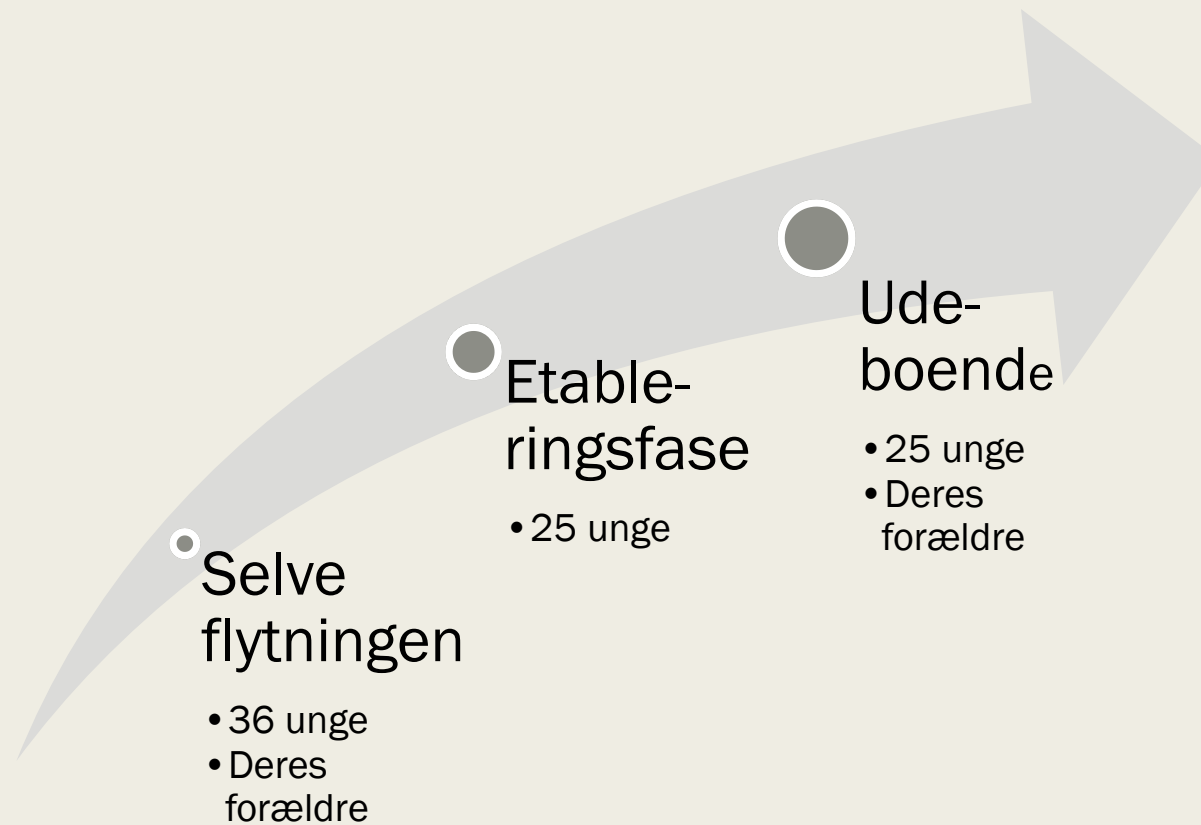
Hele familien involveret

”Så passede det med, at han flyttede i ferien. Så havde vi tid til at hjælpe, ikke? Så havde vi et par ret intensive uger, hvor vi arrangerede alt muligt med... hvad havde han, og hvad skulle vi købe, og hvordan skulle selve flytningen foregå, og hvad for en bil? Vi har ikke bil, så vi skal ud og skaffe en bil, og vi kan heller ikke køre bil, så vi skal også skaffe en, der kan køre (griner). Så alt det her var vi alle sammen, hele familien, involveret i. Også hans lillebror var super hjælpsom”.

(Stine, mor til Poul, 22 år)

‘Den gode overgang’

- 3 empiriske nedslag

Hvorfor unge, der flytter hjemmefra?

- 90.000 danske unge mellem 15 og 29 år flytter hjemmefra hvert år
- De er i gennemsnit 21 år, når de flytter
- Drengene flytter lidt senere end piger
- Unge med enlige forældre flytter lidt tidligere end unge fra kernefamilier
- En tredjedel af de unge flytter hjem til deres forældre igen
- De fleste unge flytter til de større byer, især København er et trækplaster
- Det er dyrt at flytte, og 64 pct. af de unge trækker på en opsparing
- Mange unge har svært ved at få økonomien til at hænge sammen, og 30 pct. får hjælp hjemmefra
- En del unge oplever ensomhed og mistrivsel i forbindelse med flytning og studiestart

(Danmarks Statistik 2018, Finans Danmark 2018, YouGov 2012, Nielsen et al 2009)

Forandret relationsgrammatik

- 1) Mindre afstand
- 2) Mindre hierarki
- 3) Fra objekt til subjekt

(Trondman, 2013)

Stimulere
subjektet
og dets
aktørskab

Det intensive forældreskab

- 1) Et **grænseløst** arbejde
- 2) Kræver masser af **ressourcer**

(Hays 1998, Aarseth 2018)

To nedslag

- Selve Flytteprocessen
- Følelserne i relation til flytningen

Første nedslag: Flytteprocessen

- Hjælp til selvhjælp
- Når mor og far tager over
- Alene i verden

Hjælp til selvhjælp [Forældreperspektiv]

”Vi skal ikke være de der forældre, der skriver jobansøgninger og boligansøgninger for vores børn. Vi vil godt støtte dem, hvis de kommer og beder om hjælp, eller hvis vi kan se, at de åbenlyst er ved at begå selvmord eller sådan et eller andet. Men de skal have lov til at prøve nogle ting selv”.

(Steen, folkeskolelærer, far til Sebastian, 21 år)

Hjælp til selvhjælp [Forældreperspektiv]

”Nu er de så også gået i gang med at renovere køkkenet, men jeg kan da godt mærke, at jeg virkelig skal sidde på mine hænder for ikke gå ind og sige, ”skal jeg ikke lige skrive til boligselskabet”, eller ”skal jeg ringe til viceværten”. Altså, fordi det skal hun selv lære (griner)”.

(Sanne, ansat i kulturhus, mor til Ida på 18 år)

Hjælp til selvhjælp [Ungeperspektiv]

”Min mor er rigtig god til at sige, ”Jeg vil gerne støtte dig, jeg vil gerne hjælpe dig, men du skal gøre det selv”. Det tror jeg har givet sådan også bare at sige, ”jamen jeg skal stå op for mig selv, og så skal jeg klare mine ting”. Hvorimod... min kærestes mor er lidt mere en pylremor. Nu her de skal ud og rejse til sommer, hvor han skal med dem på ferie, og han skal have nyt pas. Ej, men det har hun bestilt for ham! Hvor jeg tænker, ”ej, det skal du sgu gøre selv””.

(Amalie, kontorelev, 23 år)

Når mor og far tager over [Forældreperspektiv]

”Jeg ville jo bare vise dem tre steder... og så kunne man sådan høre på dem, hvad de bedst kunne lide. Og så spørger hun (Marie Louise) også tit: ”Hvad synes du, mor?”. Og så sagde jeg, ”I skal jo tage efter, hvad I selv synes, men havde det været *mig*, så havde jeg taget den tættest på skolen””.

(Anja, klinikassistent, mor til Marie Louise, 18 år)

Når mor og far tager over [Ungeperspektiv]

”Jeg var i Sverige i forrige weekend, og der pakkede min mor mit tøj ned. Altså, egentlig ikke fordi jeg sagde, at hun skulle gøre det, men bare fordi hun kunne mærke, at der var rigtig mange ting at se til, og hvor jeg var i Sverige. Så hun pakkede mine ting ned... Det var virkelig dejligt, at jeg kunne få hjælp fra dem, for ellers så havde det set meget svært ud”.

(Gustav, gymnasieelev, 18 år)

Alene i verden

[Ungeperspektiv]

Men, din mor er slet ikke indblandet i det. Er der nogen andre der er indblandet i den flytteproces?

”Faktisk så overhovedet ikke. Jeg gør ret meget det hele selv. Har selv været nede hos administrationen og snakke med dem om værelse, og sørger selv for mit budget, og sørger selv for mine penge, og sørger selv for mit job og så noget. Så der er ikke rigtig nogen voksne, som ligesom tager mig i hånden og guider mig igennem det hele. Jeg skal rimelig meget selv finde ud af det hele”. (William, gymnasieelev, 18 år)

Alene i verden

[Ungeperspektiv]

”At skulle finde sin egen lejlighed og starte helt nede fra bunden. Det var en svær ting, at man ikke havde nogen, man kunne spørge til råds. Det gjorde det meget sværere at finde den hjælp, man så havde brug for. Det var meget spontant [jeg fandt min bolig]. Jeg var pizzabud, og på en af mine ture kørte jeg forbi sådan et kæmpe skilt hvor der stod: ’Her bygger vi studieboliger’ [...] Da jeg så det, sendte jeg en mail og fik svar to uger efter: ’Vi har reserveret en lejlighed til dig’. Og det var jo lidt surrealistisk, og man skulle lige tænke: ”Okay, hvad skal jeg så have styr på nu? Hvad er det næste skridt?””.

(Jamil, arbejdsløs, 22 år)

Andet nedslag: Forældrefølelser

- Ambivalens
- Identitetskrise
- Nedlukning

Ambivalens

[Forældreperspektiv]

”Det var ikke fordi, jeg var jublende lykkelig over, at hun skulle flytte hjemmefra. Det er jo underligt lige pludselig, at den sidste flytter hjemmefra. Og jeg har da haft nogle tanker:

”Hvad skal min mand og jeg så lave? Hvad skal vi nu snakke om?” Eller: ”Hold da op, hvor bliver det nu stille herhjemme, ikke?”. Men på Idas vegne har jeg været rigtigt glad for det, fordi jeg tror, det er det rigtige. Altså jeg tror, det var et vigtigt skridt for hende på nuværende tidspunkt at tage, ikke?”.

(Sanne, ansat i kulturhus, mor til Ida, 18 år)

Ambivalens

[Ungeperspektiv]

”Godt nok har jeg ikke været vildt meget hjemme i en periode op til, men nu er jeg der faktisk ikke, overhovedet, i hverdagen. Og det har hun sagt til mig. Jeg tror også, min far synes, at det har været enormt mærkeligt. Og det har givet dem en tid til nogle helt andre ting, men de skal lige finde fodfæste, tror jeg. Og lige vænne sig til det. Det har selvfølgelig været en omvæltning for mig, men endnu mere, altså mindst lige så meget en omvæltning for dem”.

(Sebastian, universitetsstuderende, 21 år)

Identitetskrise

[Forældreperspektiv]

”Der forsvinder jo noget af en selv, når man pludselig fra at have haft det fulde ansvar, eller været tæt på en person, som bliver voksen og selvkørende. Når så pludselig vedkommende kommer og siger: ”Nu flytter jeg hjemmefra”, så... man føler egentlig, at man bliver revet midt over, for på en måde vil man jo gerne flytte med og fortsat være en meget stor del af barnets liv. På den anden side så er man jo også godt klar over, at det er jo det rigtige, det er jo udviklingen, det er jo sådan, det skal ske. Og så sidder man sådan tilbage og tænker: ”Jamen, hvad så med mig? Er jeg så færdig? Var det det?” (griner).

(Karsten, chef, far til Gertrud, 20 år)

Identitetskrise

[Ungeperspektiv]

”Så har der været meget mig og min far i et stort hus, som har set meget til hinanden. Der tror jeg, det har været svært for ham, at hun [moren] har været ude så meget. Han har været meget alene, tror jeg, og det har jeg været lidt nervøs for, tror jeg, da jeg flyttede. At jeg ikke var hjemme, ikke? Ikke fordi jeg skulle kompensere for min mor, men ligesom bare for, at man far ikke skulle være alene hjemme i et stort hus”.

(Laust, mekaniker, 23 år)

Nedlukning

[Ungeperspektiv]

”Min coach har sagt til mig, at det virker til, at jeg har været undertrykt, tror jeg faktisk, at hun sagde, dengang jeg boede hjemme, og også været frustreret og stresset, ikke? (...) Det er jo den måde, min far er opdraget på, ‘det er min vej eller ingen vej’. Og det var også sådan, der var ikke nogen mulighed for nogen kommunikation. Hvis jeg siger sådan: ”Jeg synes ikke, at det her fungerer, det gør mig ked af det, det gør, at jeg har det dårligt”, hvor svaret så er: ”NÅ, men så kan du jo flytte hjemmefra, det er ikke mit problem, for du er jo voksen”.

(Hans, arbejdsløs, 20 år)

Forældreskabet – en oversigt

Flytteprocesser og forældrefølelser

Hjælp til selvhjælp

Når forældrene tager
over

Alene i verden

Ambivalens

Identitetskrise

Nedlukning

‘Et blidt puf’

‘Et svulmende hjerte’

‘En smækket dør’

Overgangen til voksenlivet

- **‘Et blidt puf’**: Egne valg og orienteringer med forældre på sidelinjen. Successiv selvstændiggørelse
- **‘Et svulmende hjerte’**: Egne valg og orienteringer begrænses. Fastholdelse og spænding
- **‘En smækket dør’**: Abrupt selvstændiggørelse med risiko for fald